

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Edukacja społeczno-przyrodnicza z metodyką				
2. Kod przedmiotu:	M2-7				
3. Okres ważności karty:	od roku akademickiego 2019/2020				
4. Forma kształcenia:	jednolite studia magisterskie				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	-----				
9. Semestr:	III				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	Dr Kornelia Solich				
12. Grupa przedmiotów:	przygotowanie do zintegrowanej edukacji elementarnej				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Wiedza z biologii, geografii, WOS-u z poziomu szkoły średniej, wiedza z pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej					
16. Cel przedmiotu:					
Dostarczenie wiedzy na temat nauczania środowiska społeczno-przyrodniczego w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem podstawy programowej, wybranych programów i treści nauczania, podręczników, metod, form i środków. Rozwinięcie umiejętności właściwego dobierania metod, form i środków do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym. Wspieranie kreatywnych procesów nauki oraz budowanie osobowości ekologicznej poprzez kształtowanie postawy proekologicznej. Używanie adekwatnego języka specjalistycznego przy opisie zjawisk społecznych, przyrodniczych i ekologicznych.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/kierunku studiów
W1	Student: Ma wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu edukacji środowiskowej, ekologicznej, przyrodniczej. Student zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej i wykazuje rozumienie jej i zastosowanie w naukach pokrewnych. Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o przyrodzie, jej źródłach, filozofii, ekologii ukierunkowaną na zastosowanie praktyczne w kształtowaniu postawy prośrodowiskowej i procesie	praca w grupie zadaniowej, wykład konwersatoryjny, narzędzia TOC, zajęcia terenowe,	egzamin pisemny, kolokwium pisemne, projekt, prezentacja,	W/war	K_W01

	konstruowania osobowości ekologicznej.				
W2	Ma wiedzę dotyczącą szerokich zagadnień związanych z edukacją społeczną i przyrodniczą zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie ich zainteresowań otaczającym ich środowiskiem	wykład konwersatoryjny, dyskusja, zajęcia terenowe, prezentacja ustna z wykorzystaniem literatury przedmiotu	egzamin pisemny, kolokwium pisemne, projekt, prezentacja,	W/war	K_W02
U1	Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów	projekt, praca w grupie zadaniowej, mapa mentalna, prezentacje ustne,	projekt, prezentacja,		K_U04
U2	Skutecznie wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy dydaktycznej	projekt, praca w grupie zadaniowej, prezentacje ustne, metoda WebQuest	projekt, prezentacja,		K_U06
U3	Tworzy sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci/uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizuje ich skuteczność oraz modyfikuje działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia	Wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, burza mózgów, projekt, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizą literatury	egzamin pisemny, kolokwium pisemne, projekt, prezentacja,	W/war	K_U10
K1	Jest świadomy swojej roli w formowaniu zachowań i postaw dzieci/uczniów, w tym wobec społeczeństwa i przyrody oraz w działania proekologiczne i pro środowiskowe	praca w grupie zadaniowej, dyskusja, prezentacja ustna	wykonywanie zadań praktycznych, projekt,	war	K_K07
K2	Trafnie rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego oraz podejmuje współpracę na rzecz dobra dzieci/uczniów tego środowiska	wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, dyskusja, analiza przypadków	projekt	war	K_K12
18. Formy i wymiar zajęć: w, ćw., war., pz, s		W 45, war 30			
19. Treści kształcenia:					

Wykład:

Cele edukacji przyrodniczej i jej miejsce w edukacji elementarnej - założenia programowe kształcenia zintegrowanego w zakresie edukacji środowiskowej, ogólny zakres pojęcia środowiska i jego rola w kształceniu zintegrowanym

Behawioryzm i konstruktywizm - odmienne inspiracje dla modelu kształcenia szkolnego.

Miejsce edukacji przyrodniczej w Teorii Inteligencji Wielorakich Howarda Gardnery; przestrzeń edukacyjna - środowisko sprzyjające wielostronnej aktywności dziecka. Poznawanie przyrody – edukacja o środowisku, w środowisku i dla środowiska,

Istota i klasyfikacja metod pracy charakterystycznych dla edukacji przyrodniczej. Metody aktywizujące w nauczaniu przyrody. Walory dydaktyczno – wychowawcze spacerów i wycieczek

Formy organizacyjne nauczania, typy lekcji, kontrola i ocena postępów uczniów, sytuacje edukacyjne i ich elementy składowe.

Rola nauczyciela w edukacji środowiskowej dzieci w młodszym wieku szkolnym - refleksyjność nauczyciela, innowacyjne podejście do edukacji, budzenie zainteresowań dzieci otaczającym światem.

Edukacja ekologiczna jako nierozdzielny element procesu wychowawczego - podstawy teoretyczne ekologii, nurt ekologii płytkiej i głębokiej, świadomość ekologiczna.

Kształtowanie postawy proekologicznej dzieci w młodszym wieku szkolnym - akcje o zasięgu światowym i ogólnopolskim, stan środowiska w Polsce na tle wymagań UE

Turystyka i krajoznawstwo w edukacji dzieci młodszych - ochrona potencjałów przyrody ożywionej i nieożywionej. Tradycje ochrony przyrody na świecie i w Polsce.

Poznawanie przeszłości – treści historyczne w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej

Edukacja europejska w edukacji przedszkolnej i klasach I-III – podstawy tworzenia programów autorskich.

Treści edukacji zdrowotnej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – Problematyka bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym. Cele i zadania edukacji komunikacyjno-drogowej dzieci w wieku 3–10 lat

Warsztaty:

Analiza podstawy programowej wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Przegląd wybranych programów autorskich pod kątem edukacji przyrodniczej.

Edukacja przyrodnicza płaszczyzną integracji treści kształcenia – praca z fiszką poszukującą.

Poznawanie otoczenia przyrodniczego - związki dziecka w młodszym wieku szkolnym z przyrodą, w kontekście „festina lente” – doświadczenia poszukujące.

Działalność praktyczna uczniów związana z realizacją celów edukacji przyrodniczej - kąciki przyrody, działka szkolna, zielniki, itp.

Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej: budowa konspektu przebiegu lekcji.

Metody poznawania i badania środowiska przyrodniczego: pomiar, obserwacja, doświadczenie, eksperyment.

Konstruowanie sytuacji edukacyjnych i kart pracy ucznia wyzwalających ich aktywność badawczą – obserwacja pogody w przedszkolu i klasach I-III.

Człowiek w środowisku, działalność niszczycielska i naprawcza - merytoryczne i metodyczne przygotowanie cyklu zajęć na tematy przykładowe dotyczące ochrony środowiska – eko zabawy

Odnawialne i nieodnawialne źródła energii – praca metodą WebQuest.

Ekosystemy (las, pole, łąka, jezioro, sad) – rola zajęć terenowych w realizacji treści z edukacji przyrodniczej.

Doświadczenia, eksperymenty i obserwacja zjawisk fizycznych, chemicznych

i przyrodniczych w edukacji przyrodniczej dzieci młodszych - tworzenie projektu zajęć kompleksowych.

20. Egzamin:

tak, nie

21. Literatura podstawowa:

1. Braun D., Badanie i odkrywanie świata z dziećmi, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2002.
2. Budniak A., Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym, OF. Impuls Kraków 2009.
3. Chauvel D., Michel V., Pierwsze doświadczenia naukowe przedszkolaka, Wydawnictwo Cyklady, Warszawa 1999.
4. Domka L., Kryzys środowiska a edukacja dla ekorozwoju, WNUAM Poznań 1998.
5. Dymara B. /red./, Dziecko w świecie przyrody, Wydawnictwo Impuls, Kraków 2000.
6. Dymara B., Korzeniowska W., Ziemska Fr., Dziecko w świecie tradycji, Wydawnictwo Impuls, Kraków

2002 7. Gołębiak D. /red /, Uczenie metodą projektów, W S i P, Warszawa 2002. 8. Ziolo I., Edukacja środowiskowa w nauczaniu zintegrowanym, Wydawnictwo Akademii Pedagogicznej, Kraków 2003. 9. Brown S.E., Robimy eksperymenty. Wyd. K. E. Liber, Warszawa 2005 10. Andrews G., Knighton K., 100 eksperymentów naukowych. Baw się i ucz razem z nami, Wyd. Świat Książki, Warszawa 2006.			
22. Literatura uzupełniająca:			
1. Kuźnierski E., Ochrona przyrody na Śląsku Opolskim, Instytut Śląski w Opolu, 1996. 2. Paśko I. Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów klas I-III szkół podstawowych, WAP, Kraków 2003. 3. Ziolo I., Podstawy geografii w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, WAP Kraków 1999. 4. Parczewska T., Edukacja ekologiczna w przedszkolu, Wyd. UMCS, Lublin 2009 5. Kielar-Turska M. Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata, Warszawa 2005. 6. Jakowicka M., Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem, WSiP, Warszawa 1995. 7. Frątczak E., Frątczak J., Edukacja zdrowotna dzieci przedszkolnych, Wyd. Turpress, Toruń 1996.			
23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:			
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
1	Wykład	45/20	
2	Ćwiczenia		
3	Warsztaty	30/30	
4	Praktyka zawodowa		
5	Seminarium		
6	Inne:	0/10	
	Suma godzin	75/60	
24. Suma wszystkich godzin:		135	25. Liczba punktów ECTS:
			5
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		2,8	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:
			2,2
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań	
W1	bdb	Ma rozległą i ugruntowaną wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu edukacji społecznej, ekologicznej, przyrodniczej, bardzo dobrze zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej i wykazuje rozumienie jej i zastosowanie w naukach pokrewnych. Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o przyrodzie, jej źródłach, filozofii, ekologii ukierunkowaną na zastosowanie praktyczne w kształtowaniu postawy prośrodowiskowej i procesie konstruowania osobowości ekologicznej, potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w pogłębionej analizie przypadków, wyprowadza logiczne wnioski.	
	db+	Ma rozległą wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu edukacji społecznej, ekologicznej, przyrodniczej, bardzo dobrze zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej i wykazuje rozumienie jej i zastosowanie w naukach pokrewnych. Ma uporządkowaną wiedzę o przyrodzie, jej źródłach, filozofii, ekologii ukierunkowaną na zastosowanie praktyczne w kształtowaniu postawy prośrodowiskowej i procesie konstruowania osobowości ekologicznej, potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w analizie przypadków, wyprowadza logiczne wnioski.	
	db	Ma bogatą wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu edukacji społecznej, ekologicznej, przyrodniczej, dobrze zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej i wykazuje rozumienie jej i zastosowanie w naukach pokrewnych. Ma dobrą wiedzę o przyrodzie, jej źródłach, filozofii, ekologii ukierunkowaną na zastosowanie praktyczne w kształtowaniu postawy prośrodowiskowej i procesie konstruowania osobowości	

		ekologicznej, potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w analizie przypadków, wyprowadza logiczne wnioski.
	dst+	Ma wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu edukacji społecznej, ekologicznej, przyrodniczej, zna podstawową terminologię używaną w edukacji środowiskowej i wykazuje jej rozumienie. Ma dobrą wiedzę o przyrodzie, jej źródłach, filozofii, ekologii ukierunkowaną na zastosowanie praktyczne w kształtowaniu postawy prośrodowiskowej i procesie konstruowania osobowości ekologicznej, potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w analizie przypadków.
	dst	Ma elementarną wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu edukacji społecznej, ekologicznej, przyrodniczej, zna podstawową terminologię używaną w edukacji środowiskowej. Ma podstawową wiedzę o przyrodzie, jej źródłach, ekologii ukierunkowaną na zastosowanie praktyczne w kształtowaniu postawy prośrodowiskowej i procesie konstruowania osobowości ekologicznej, potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w analizie przypadków.
	ndst	Nie ma elementarnej wiedzy dotyczącej podstawowych pojęć z zakresu edukacji społecznej, ekologicznej, przyrodniczej, nie zna podstawowej terminologii używanej w edukacji środowiskowej. Nie ma podstawowej wiedzy o przyrodzie, jej źródłach, ekologii ukierunkowanej na zastosowanie praktyczne w kształtowaniu postawy prośrodowiskowej i procesie konstruowania osobowości ekologicznej, nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej w analizie przypadków.
W2	bdb	Ma rozległą i pogłębioną wiedzę dotyczącą szerokich zagadnień związanych z edukacją społeczną i przyrodniczą zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie ich zainteresowań otaczającym ich środowiskiem, ma bardzo dobrą orientację w zakresie metodyki edukacji społeczno-przyrodniczej, Definiuje i wyjaśnia pojęcia z metodyki wykonywania zadań z zakresu edukacji przyrodniczo-społecznej - norm, metod, procedur edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, bezbłędnie odtwarza zasady pracy metodą projektów w sposób refleksyjny podchodzi do powyższej problematyki
	db+	Ma rozległą wiedzę dotyczącą szerokich zagadnień związanych z edukacją społeczną i przyrodniczą zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie ich zainteresowań otaczającym ich środowiskiem, ma dobrą orientację w zakresie metodyki edukacji społeczno-przyrodniczej, definiuje i wyjaśnia pojęcia z metodyki wykonywania zadań z zakresu edukacji przyrodniczo-społecznej - norm, metod, procedur edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, bezbłędnie odtwarza zasady pracy metodą projektów
	db	Ma dobrą wiedzę dotyczącą szerokich zagadnień związanych z edukacją społeczną i przyrodniczą zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie ich zainteresowań otaczającym ich środowiskiem, ma dobrą orientację w zakresie metodyki edukacji społeczno-przyrodniczej, definiuje i wyjaśnia podstawowe pojęcia z metodyki wykonywania zadań z zakresu edukacji przyrodniczo-społecznej - norm, metod, procedur edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, odtwarza zasady pracy metodą projektów.
	dst+	Ma podstawową wiedzę dotyczącą szerokich zagadnień związanych z edukacją społeczną i przyrodniczą zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie ich zainteresowań otaczającym ich środowiskiem, ma dobrą orientację w zakresie metodyki edukacji społeczno-przyrodniczej, definiuje podstawowe pojęcia z metodyki wykonywania zadań z zakresu edukacji przyrodniczo-społecznej - norm, metod, procedur edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, odtwarza zasady pracy metodą projektów
	dst	Ma podstawową wiedzę dotyczącą szerokich zagadnień związanych z edukacją społeczną i przyrodniczą zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie ich zainteresowań otaczającym ich środowiskiem, w stopniu podstawowym orientuje się w metodyce edukacji społeczno-przyrodniczej, Wymienia podstawowe pojęcia z metodyki wykonywania zadań z zakresu edukacji przyrodniczo-społecznej - norm, metod, procedur edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, odtwarza zasady pracy metodą projektów.

	ndst	Nie posiada wiedzy dotyczącej szerokich zagadnień związanych z edukacją społeczną i przyrodniczą zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie ich zainteresowań otaczającym ich środowiskiem, nie orientuje się w metodyce edukacji społeczno-przyrodniczej, nie potrafi wymieniać podstawowych pojęć z metodyki wykonywania zadań z zakresu edukacji przyrodniczo-społecznej - norm, metod, procedur edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, nie odtwarza zasady pracy metodą projektów.
U1	bdb	Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów - w sposób twórczy potrafi zaplanować i swobodnie przeprowadzić zajęcia (sporządza scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne) w obszarze edukacji przyrodniczo-społecznej wykorzystując metody aktywizujące, dokonuje ewaluacji swoich działań
	db+	Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów, Potrafi zaplanować i swobodnie przeprowadzić twórcze zajęcia (sporządza scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne) w obszarze edukacji przyrodniczo-społecznej wykorzystując metody aktywizujące,
	db	Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów, Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia (sporządza scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne) w obszarze edukacji przyrodniczo-społecznej wykorzystując metody aktywizujące,
	dst+	Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów, Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia (sporządza scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne) w obszarze edukacji przyrodniczo-społecznej,
	dst	Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy jak i poszczególnych dzieci/uczniów, Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia (sporządza scenariusz zajęć, korzysta z dostępnych pomocy dydaktycznych) w obszarze edukacji przyrodniczo-społecznej,
	ndst	Nie wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej sposobów organizowania środowiska nauczania-uczenia się, nie uwzględnia specyficznych potrzeb i możliwości grupy ani poszczególnych dzieci/uczniów, nie potrafi zaplanować ani przeprowadzić zajęć (nie umie sporządzić scenariusza zajęć, nie korzysta z dostępnych pomocy dydaktycznych) w obszarze edukacji przyrodniczo-społecznej,
U2	bdb	Skutecznie i nowatorsko wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy dydaktycznej, przygotowuje twórczy projekt z wykorzystaniem metody WebQuest
	db+	Skutecznie i nowatorsko wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy dydaktycznej, przygotowuje projekt z wykorzystaniem metody WebQuest
	db	Skutecznie wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy dydaktycznej, przygotowuje projekt z wykorzystaniem metody WebQuest
	dst+	Wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy dydaktycznej, przygotowuje projekt z wykorzystaniem metody WebQuest
	dst	Słabo orientuje się w zakresie wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej, przygotowuje projekt z wykorzystaniem metody WebQuest
	ndst	nie orientuje się w zakresie wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej, nie potrafi przygotować projektu z wykorzystaniem metody WebQuest
U3	bdb	Tworzy różnorodne sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci/uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizuje ich skuteczność oraz twórczo modyfikuje działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia, potrafi generować

		oryginalne i twórcze pomysły oraz rozwiązania metodyczne, wybrać sposób postępowania, bezbłędnie określić cele, dobrać środki i metody pracy, opracować autorskie programy działań edukacyjnych; wdraża nowatorskie metody integrowania treści edukacji przyrodniczo-społecznej z treściami innych obszarów (ed. polonistyczna, matematyczną, itd.), wyciąga wnioski z obserwowanych zajęć do własnej praktyki pedagogicznej
	db+	Tworzy różnorodne sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci/uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizuje ich skuteczność oraz modyfikuje działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia, Potrafi generować twórcze pomysły oraz rozwiązania metodyczne, wybrać sposób postępowania, bezbłędnie określić cele, dobrać środki i metody pracy, opracować autorskie programy działań edukacyjnych; wdraża nowatorskie metody integrowania treści edukacji przyrodniczo-społecznej z treściami innych obszarów (ed. polonistyczna, matematyczną, itd.), wyciąga wnioski z obserwowanych zajęć do własnej praktyki pedagogicznej
	db	Tworzy sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci/uczniów do nauki i pracy nad sobą, modyfikuje działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia, Potrafi zaplanować zajęcia z wykorzystaniem znanych mu rozwiązań metodycznych, wybrać sposób postępowania, prawidłowo określić cele, dobrać środki i metody pracy; wdraża metody integrowania treści edukacji przyrodniczo-społecznej z treściami innych obszarów (ed. polonistyczna, matematyczną, itd.)
	dst+	Tworzy sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci/uczniów do nauki i pracy nad sobą, modyfikuje działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia, potrafi zaplanować zajęcia z wykorzystaniem znanych mu rozwiązań metodycznych, wybrać sposób postępowania, prawidłowo określić cele, dobrać środki i metody pracy; wdraża metody integrowania treści edukacji przyrodniczo-społecznej z treściami innych obszarów (ed. polonistyczna, matematyczną, itd.)
	dst	Tworzy sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci/uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizuje ich skuteczność oraz modyfikuje działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia, potrafi zaplanować zajęcia z wykorzystaniem znanych mu rozwiązań metodycznych, określić cele, dobrać środki i metody pracy, integruje treści edukacji przyrodniczo-społecznej z treściami innych obszarów (ed. polonistyczna, matematyczną, itd.)
	ndst	Nie potrafi stworzyć sytuacji wychowawczo-dydaktycznych motywujących dzieci/uczniów do nauki i pracy nad sobą, nie potrafi analizować ich skuteczności oraz modyfikować ich działań w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia,
K1	o.	Jest świadomy swojej roli w formowaniu zachowań i postaw dzieci/uczniów, w tym wobec społeczeństwa i przyrody oraz w działania proekologiczne i pro środowiskowe.
	no.	Nie ma świadomości swojej roli w formowaniu zachowań i postaw dzieci/uczniów, w tym wobec społeczeństwa i przyrody oraz w działania proekologiczne i pro środowiskowe.
K2	o.	Trafnie rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego oraz podejmuje współpracę na rzecz dobra dzieci/uczniów tego środowiska.
	no.	Nie orientuje się w specyfice środowiska lokalnego ani nie podejmuje współpracy na rzecz dobra dzieci/uczniów tego środowiska.
28. Uwagi:		